

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35204
Nom	Dret eclesiàstic de l'estat
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1303 - Grau de Dret	Facultat de Dret	1	Segon quadrimestre
1921 - Programa Doble Titulació ADE-Dret	Dobles Títols Facultat de Dret - Facultat d'Economia	1	Segon quadrimestre
1922 - Programa Doble Titulació Dret-Ciències Polítiques i AA.PP.	Facultat de Dret	1	Primer quadrimestre
1923 - Programa Doble Titulació Derecho-Criminología	Facultat de Dret	1	Primer quadrimestre
1930 - Programa Doble Titul.Derecho-CCPolítiques i Adm.Públ. 2021	Facultat de Dret	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1303 - Grau de Dret	7 - Dret Eclesiàstic del Estat	Formació Bàsica
1921 - Programa Doble Titulació ADE-Dret	2 - Assignatures optatives de primer curs	Optativa
1922 - Programa Doble Titulació Dret-Ciències Polítiques i AA.PP.	2 - Assignatures de formació bàsica	Optativa
1923 - Programa Doble Titulació Derecho-Criminología	2 - Assignatures de formació bàsica	Optativa
1930 - Programa Doble Titul.Derecho-CCPolítiques i Adm.Públ. 2021	2 - Assignatures de formació bàsica	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
BONET NAVARRO, JAIME	75 - Dret Romà i Dret Eclesiàstic de l'Estat
LANDETE CASAS, JOSE	75 - Dret Romà i Dret Eclesiàstic de l'Estat

RESUM

El Dret Eclesiàstic de l'Estat és aquella disciplina jurídica encarregada de la regulació de les manifestacions públiques o civils del fet religiós. El seu objecte el constitueix l'ordenament jurídic espanyol pel que fa al fet religiós i l'estudi comparat dels Drets de les confessions religioses amb més implantació al nostre país. S'inclou entre les ciències del dret públic intern perquè:

- estudia les relacions entre les confessions religioses i l'Estat, el que li confereix, necessàriament, un caràcter públic;
- contempla el dret públic subjectiu de llibertat religiosa que correspon als individus i a les confessions;
- I s'ocupa, de manera transversal, de totes les normes estatals referents al factor religiós i al seu dimensió pública i institucional.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

El fet que aquesta assignatura s'impartisca en el primer curs del grau en Dret suposarà un repte acadèmic per l'alumne, que haurà d'iniciar-autònomament en l'estudi d'aquells conceptes previs necessaris per assimilar els continguts propis de la disciplina. Per a això comptarà amb la guia i assessorament del professor.

COMPETÈNCIES**1303 - Grau de Dret**

- Capacitat per conèixer i comprendre les relacions existents entre el dret i el factor religiós.
- Capacitat de comprendre el concepte i el contingut del dret a la llibertat religiosa en els àmbits n a c i o n a l i i n t e r n a c i o n a l .

- Ser capaç de comprendre i d'analitzar el règim jurídic de les relacions entre els poders públics i les confessions religioses.
- Ser capaç de conèixer i d'aplicar el dret comparat de les religions.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Aquesta assignatura ha d'estar orientada a que l'alumne obtingui les competències que a continuació es relacionen com a resultats de l'aprenentatge:

Competència 1 Capacitat de conèixer i comprendre les relacions existents entre el Dret i el factor religiós. (Relació amb les competències específiques del Grau: 1, 2 i 3).

Competència 2 Capacitat de comprendre el concepte i contingut del dret de llibertat religiosa en l'àmbit nacional i internacional. (Relació amb les competències específiques del Grau: 1, 2, 4, 5 i 6).

Competència 3 Ser capaç de comprendre i analitzar el règim jurídic de les relacions entre els poders públics i les confessions religioses. (Relació amb les competències específiques del Grau: 7, 8, 10 i 11).

Competència 4 Ser capaç de conèixer i aplicar el dret comparat de les religions (Relació amb les competències específiques del Grau: 6, 9, 10 i 12).

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Dret i factor religiós

La primera unitat didàctica s'encamina a oferir aquells coneixements i competències necessàries per distingir i comprendre les relacions existents entre dos àmbits socials tan diferents i, alhora, tan propers com el jurídic i el religiós. En altres paraules, l'objectiu prioritari d'aquesta unitat didàctica es veurà oportunament complert si l'alumne adquireix l'habilitat de contemplar el fenomen religiós amb ulls de jurista.

La unitat abasta quatre lliçons, les quals aborden les relacions entre Dret i Religió des de quatre perspectives: científica, històrica, comparada i política.

2. Sistema de fonts i llibertat religiosa

La segona unitat didàctica analitza les normes jurídiques nacionals i també internacionals sobre el factor religiós i el dret fundamental de llibertat religiosa.

3. Règim jurídic de les relacions entre els poders públics i les confessions religioses

La tercera unitat didàctica analitza l'activitat que les confessions religioses realitzen en el tràfic jurídic espanyol, l'activitat econòmica i financera, el seu règim jurídic i fiscal, el patrimoni de les religions i la cooperació amb l'Estat en aquests àmbits.

4. Repercussions jurídiques del pluralisme religiós

La quarta unitat didàctica analitza diversos aspectes relacionats amb la pràctica religiosa -ús de símbols, particularitats en l'alimentació, actes de culte-, així com l'ensenyament, el sistema matrimonial i les objeccions de consciència. En aquest tema, es fa referència a la cooperació específica que manté l'Estat amb les confessions religioses que es troba regulada en diferents normes estatals. A més, l'últim tema aborda la rellevància civil de determinats ordenaments confessionals a Espanya.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	3,00	0
Elaboració de treballs en grup	5,00	0
Elaboració de treballs individuals	5,00	0
Estudi i treball autònom	60,00	0
Lectures de material complementari	2,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	2,50	0
Preparació de classes de teoria	5,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	5,00	0
Resolució de casos pràctics	2,50	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia docent se centra, bàsicament, en els següents recursos:

a) docència teòrica o lliçó magistral, en què el professor explica els continguts del tema, oferint la possibilitat a l'alumne de participar activament, bé sigui en torn obert de paraula, bé exposant algun treball fruit de la seva recerca personal.

b) activitats dirigides que comprenen el treball de l'estudiant previ a la classe o posterior a aquesta. L'objecte de les activitats dirigides consisteix a facilitar la comprensió de les classes teòriques i la participació activa de l'alumne en les mateixes, així com refermar els coneixements adquirits, quan l'activitat és posterior a la impartició de la classe teòrica.

c) activitats aplicades, casuística jurídica o classe pràctica, durant la qual l'alumne, amb un mètode cooperatiu de recerca sobre la solució jurídica més apta per al supòsit de fet presentat pel professor, elabora un informe amb les seves conclusions, determina les conseqüències jurídiques i exposa públicament els resultats del seu treball, individualment o en grup.

AVALUACIÓ

El percentatge d'avaluació per a la qualificació final de l'assignatura serà el següent:

PROVA GLOBAL / EXAMEN: 70% de la nota final i és requisit necessari per aprovar l'assignatura haver aprovat aquesta.

AVALUACIÓ CONTÍNUA: que comprendrà tant les activitats dirigides com les aplicades, igual que les complementàries, 30% de la nota final. **SISTEMES:**

* Avaluació contínua de cada estudiant, basada en l'assistència regular i participació activa en les activitats presencials proposades, com ara la realització pràctiques o la participació en tallers, l'elaboració i / o lliurament de treballs, memòries / informes i / o presentacions orals sobre aquestes activitats, de manera individual o col·lectiva, tot això prenent en consideració el grau d'implicació i esforç del / de la alumne / a en el procés d'ensenyament-aprenentatge i les habilitats i actituds mostrades durant el desenvolupament d'aquestes activitats.

* Avaluació contínua de cada estudiant, basada en l'assistència de l'estudiant a seminaris o visites a institucions; i, si escau, lliurament de treballs, memòries / informes i / o presentacions orals sobre l'activitat realitzada, de forma individual o col·lectiva, tot això prenent en consideració el grau d'implicació i esforç del / de la alumne / a en el procés de ensenyament-aprenentatge i les habilitats i actituds mostrades durant el desenvolupament d'aquesta activitat.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- RODRIGUEZ BLANCO, M., Derecho y religión. Nociones de Derecho Eclesiástico del Estado, CIVITAS, Pamplona 2013.

- SUÁREZ PERTIERRA, G. SOUTO GALVAN, E., CIAURRIZ LABIANO, M. J., REGUEIRO GARCIA, M.T., RODRIGUEZ MOYA, A., ARIZA ROBLES, M.A., PEREZ ALVAREZ, S., PALAYO OLMEDO, D., Derecho Eclesiástico del Estado, Ed. Tirant Lo Blanch, Valencia 2016.

- JUSDADO, M. A., CAÑAMARES, S., MESEGUER, S., PERALES, M., GONZALEZ VARAS, A., Derecho Eclesiástico del Estado, Ed. Colex, Madrid, 2011.

- FERRER, J., FORNES, J., GONZALEZ DEL VALLE, J.M., LOMBARDIA, P., LOPEZ ALARCON, M.,

NAVARRO VALLS, R., VILADRICH, P.J. , Derecho Eclesiástico del Estado Español, 6 ed., Ed. EUNSA, Pamplona 2007.

- MARTÍNEZ-TORRON, J, Religion and Law in Spain, Walter Kluwer, 2014.

- ESCRIVA IVARS, J, JORDAN VILLACAMPA, M.L., OLMOS ORTEGA, M.E., MUSOLES CUBEDO, M.C., RAMÍREZ NAVALÓN, R.M., BONET NAVARRO, J., REDONDO ANDRES, M.J., RIBES SURIOL, A.I., GARCÍA RUIZ, Y., LANDETE CASAS, J., PASCUAL PALANCA., J.M., Religión, Política y Derecho, Ed. EDICEP, Valencia 2007.

- OLMOS ORTEGA, M. E., con la colaboración de LANDETE CASAS, JOSÉ, Legislación Eclesiástica, 26ª ed., Ed. CIVITAS, Madrid 2014.

- ROSSELL GRANADOS, JAIME, GARCÍA GARCÍA, RICARDO, Derecho y religión, Valencia, 2020.

Complementàries

- AAVV, Derecho Eclesiástico del Estado, ed. electrònica, <http://www.iustel.com>.

-JORDAN VILLACAMAPA, M. L., Las sectas pseudoreligiosas, Madrid 1999.

-AAVV, Multiculturalismo y movimientos migratorios, Valencia 2003.

-AAVV, Régimen económico y patrimonial de las confesiones religiosas, 2010.

-BONET NAVARRO, J., La religión y el mundo, Universitat de València, València 2011.